

Aan het college van B&W
Postbus
Horst aan de Maas

Geacht College,

Onlangs heeft de Gezondheidsraad op verzoek van oud-staatssecretaris Bleker gerapporteerd met betrekking tot de gezondheidsrisico's van megastallen. De Gezondheidsraad concludeert naar aanleiding van haar onderzoek onder andere:

- dat er gezondheidsrisico's zijn, veroorzaakt door de megastallen;
- dat het voor de Gezondheidsraad niet mogelijk is om - op landelijk niveau - afstandsnormen vast te stellen voor de afstand tussen de megastallen en woonhuizen.

In weekblad Hallo van donderdag 6 december 2012 stond een artikel over het rapport van de Gezondheidsraad. In dat artikel werd Wethouder Litjens geciteerd. Hij stelde volgens Hallo: "Wat zij nu in Den Haag zeggen, daar zijn wij al een tijdje mee bezig. De GGD heeft hier een onderzoek gedaan en dat wees uit dat er eigenlijk geen risico voor omwonenden is".

Naar aanleiding hiervan een aantal vragen:

1. Is het College van B&W het met de SP eens dat het niet alleen van belang is om de gezondheidsrisico's van de intensieve veehouderij voor omwonenden van het NGB weg te nemen, maar ook voor de omwonenden van al bestaande of nog te realiseren stallen en in dat kader afstandsnormen vast te stellen voor deze stallen?

2. Uit de reactie van wethouder Litjens in het artikel in de Hallo zou de conclusie getrokken kunnen worden dat de GGD onderzoek heeft gedaan naar de noodzakelijke afstand tussen de stallen en omwonenden, voor alle intensieve veehouderijen, die het predicaat megastal mogen dragen. Wij doelen onder andere op de stallen van Willems in America en Ashorst in Veld Oostenrijk. Maar ongetwijfeld kent u meerdere stallen die voldoen aan de definitie van megastal.

- a. Wilt u ons deze onderzoeken van de GGD en dan met name de conclusies over de in acht te nemen afstand tussen stal(len) en omwonenden overhandigen?
- b. Indien deze onderzoeken er niet zijn, bent u dan bereid zo spoedig mogelijk voor alle in aanmerking komende (bestaande én nog te realiseren) stallen een opdracht te verstrekken aan de GGD om nader onderzoek te doen naar de gezondheidsrisico's van al deze stallen en de gemeenteraad op de hoogte te stellen van de door u te verstrekken opdracht(en).
- c. Kunt u een indicatie geven van de kosten van deze door u eventueel te entameren onderzoeken?

- d. Op welke wijze denkt u vervolgens maatregelen te kunnen nemen bij de reeds bestaande stallen, om de gezondheidsrisico's van de omwonenden weg te nemen?
- e. Op welke wijze gaat u maatregelen nemen ten aanzien van de reeds ingediende, maar nog niet gerealiseerde plannen om de gezondheidsrisico's van de omwonenden weg te nemen?

3. Wethouder Litjens stelt dat er geen risico's zijn voor omwonenden, veroorzaakt door intensieve veehouderijen in Horst aan de Maas. Hij lijkt zich daarbij te baseren op een onderzoek van het de GGD naar de effecten van de eventuele komst van het NGB.

- a. Is het juist dat wethouder Litjens in zijn commentaar in de Hallo verwijst naar het GGD-onderzoek met betrekking tot het NGB?
- b. Zo ja, moeten wij hieruit concluderen dat het onderzoek van de GGD uitwijst dat er absoluut geen risico's zijn vanuit het NGB?
- c. En zo ja, moeten wij dan concluderen dat de vaststelling van de Gezondheidsraad dat er sprake is van risico's onjuist is?
- d. Waar in het rapport formuleert de GGD – met betrekking tot het NGB – welke afstanden in acht moeten worden genomen tussen de stallen van het NGB en de omwonenden?

4. Tijdens de presentatie van het onderzoeksrapport van de GGD op woensdag 25 april 2012 zijn een aantal zaken naar voren gebracht door de GGD medewerkers, die we graag onder uw aandacht brengen:

- in het begin van de presentatie maakte Monique Meijerink (milieugezondheidskundige) duidelijk dat niet de feitelijke gezondheid van mensen en de dagelijkse praktische omstandigheden als referentiekader golden voor het onderzoek, maar de wettelijke normen en milieuvoorschriften afgezet tegen theoretische modellen op basis van de meest gunstige aannames.
- In hun presentatie gingen de twee inleiders vooral in op de problemen rondom de uitstoot van fijn stof, geur en zogenaamde biologische agentia. Daarbij is vooral gekeken naar de effecten op de dorpen rondom het LOG Witveldweg. Naar de effecten voor de direct omwonenden is niet of nauwelijks gekeken.

Dat leidt ons tot de volgende vragen:

- a. Nu de gezondheidsraad er vanuit gaat dat lokaal de feitelijke/praktisch omstandigheden beter bekend zijn en dat daarom lokaal de afstandsnormen beter bepaald kunnen worden, vragen wij u in hoeverre het onderzoek van de GGD met betrekking tot het NGB voldoet in relatie tot de vraag welke afstandsnorm aangehouden moet worden nu slechts een theoretische studie is verricht door de GGD?

- b. Bent u het met ons eens dat uit de mededelingen van de twee onderzoekers tijdens de presentatie op 25 april 2012 de conclusie getrokken mag worden dat er onvoldoende onderzoek is gedaan naar de gezondheidsrisico's voor de (directe) omwonenden van het NGB?
- c. Zo ja, bent u alsnog bereid opdracht te verstrekken voor zulk een onderzoek?

5. Onlangs heeft de Nationale Ombudsman geconcludeerd dat de wijze waarop het College van B&W met Behoud de Parel en de bevolking *onbehoorlijk*¹ was en dat de Nationale Ombudsman daarom de klacht van Behoud de Parel daarover gegrond heeft verklaard.

Indien het juist is dat:

- de GGD géén onderzoek heeft gedaan naar de gezondheidseffecten van alle bestaande (en/of nog te realiseren plannen met betrekking tot) intensieve veehouderijbedrijven in Horst aan de Maas ten einde voor deze bedrijven een afstandsnorm vast te stellen;
- met betrekking tot het NGB geen onderzoek heeft plaats gevonden met betrekking tot de aan te houden afstanden tussen het NGB en omwonenden en dat er derhalve ook geen afstandsnorm is bepaald;

dan lijkt het er op dat wethouder Litjens opnieuw onjuiste informatie heeft verstrekt in het eerder gememoreerde artikel in de Hallo. In dat kader stellen wij u de volgende vragen:

- a. Bent u het eens met onze conclusie (uitgaande van de genoemde vooronderstellingen) dat er opnieuw sprake is van het verstrekken van onjuiste informatie door wethouder Litjens?
- b. Zo ja, wat gaat het college doen om de bevolking van Horst aan de Maas alsnog juist te informeren over de consequenties van het rapport van de Gezondheidsraad, zowel ten aanzien van (de te stellen afstandsnorm met betrekking tot) het NGB, als ten aanzien van andere bestaande of te realiseren intensieve veehouderijen in Horst aan de Maas?

¹ Citaat: "Bij de beoordeling van de klacht of de inwoners correct zijn geïnformeerd heeft de Nationale ombudsman ook betrokken de handelwijze van de gemeente richting Behoud de Parel, gelet op haar statutaire doelen en werkwijzen. Behoud de Parel was (en is) een gesprekspartner van de gemeente. Er waren afspraken elkaar te informeren over het proces aangaande het NGB. Het college heeft nagelaten de vereniging vooraf te informeren over het uitbrengen van het rapport en het persbericht. Tijdens de hoorzitting was tijdens het college erkend dat de communicatie naar de gemeenteraad en de vereniging rondom het uitbrengen van het rapport niet goed was verlopen en afgestemd. Het college had tijdens de hoorzitting verder aangegeven dat er nog onderzoeken zouden plaatsvinden. Gelet op het feit dat het college had aangegeven dat het eerst op basis van het totaalbeeld en de meest recente gegevens uit de diverse onderzoeken een definitief besluit zou nemen aangaande het NGB, was het trekken van conclusies uit het rapport, zoals opgenomen in het persbericht over dit rapport, voortijdig. **De wijze van communicatie met Behoud de Parel en de bevolking was dan ook niet behoorlijk**".

6. Naar aanleiding van het onderzoek van de Nationale Ombudsman inzake het GGD-onderzoek en de conclusie dat het college van B&W onbehoorlijk heeft gecommuniceerd met Behoud de Parel en de bevolking heeft Behoud de Parel een brief gestuurd aan de gemeenteraad met het verzoek aan de voorzitter van de raad "om in een gesprek met Behoud de Parel te bekijken hoe die dialoog (gedoeld wordt op de dialoog tussen Behoud de Parel en het College van B&W) in stand kan worden gehouden en op basis van welke uitgangspunten en doelstellingen de dialoog plaats vindt". In het rapport van de Gezondheidsraad wordt geadviseerd dat gemeenten samen met de GGD en *belanghebbenden* lokaal beleid ontwikkelen.

Dat leidt tot de volgende vraag:

Nu de Gezondheidsraad adviseert samen met belanghebbenden (waartoe Behoud de Parel behoort - gezien haar statuten - zoals de Nationale Ombudsman concludeert) lokaal beleid te ontwikkelen, lijkt het logisch aan het verzoek van Behoud de Parel om de dialoog opnieuw tot stand te brengen, tegemoet te komen. Is het College van B&W daartoe bereid?

In afwachting van uw mondelinge beantwoording in de gemeenteraadsvergadering van 18 december 2012,

Met vriendelijke groet,

Anthony van Baal
(namens de SP-fractie)